

Občianske združenie STOPA Slovensko

ETICKÝ KÓDEX PRACOVNÍKOV, DOBROVOLNÍKOV A ŠTUDENTOV NA ODBORNEJ PRAXI

Kódex vyjadruje zodpovednosť vo vzťahu ku klientom, kolegom, samotnej organizácii a ku spoločnosti. Jednotlivé zásady kódexu by mali pomôcť vyriešiť etické problémy, ktoré sa môžu vyskytnúť vo vzťahoch:

- pracovník a klient
- pracovník a pracovník (kolega, tím)
- pracovník a organizácia
- dobrovoľník / študent a klient
- dobrovoľník / študent a pracovník
- dobrovoľník / študent a organizácia

Ciele projektu Integrovaného centra STOPA Slovensko sa zameriavajú na:

- všetky kroky spojené s plným integrovaním klienta
- prevenciu dlhodobého bezdomovectva
- vytváranie podmienok pre efektívne riešenie klientovej situácie
- deinfantilizácii sociálneho klienta
- vytváranie podmienok pre pracovnú terapiu
- posilňovanie klienta k prevzatiu zodpovednosti za jeho život
- vytváranie podmienok na post-integračnú prácu

Ciele projektu Terénna sociálna práca sa zameriavajú:

- kontakt s človekom bez domova alebo človekom v kríze, ktorý potrebuje akútne krízovú intervenciu;
- poskytovanie služieb zabezpečujúcich základné životné (biologické) potreby ľudí bez domova a tým minimalizovať zdravotné a sociálne škody spojené so životom na ulici a znížiť riziko predčasných úmrtí;
- „harm reduction“ (znižovanie rizík) vyplývajúce zo životného štýlu cieľovej skupiny;
- záchrana života;
- vyhľadanie a identifikácia krátkodobých ľudí bez domova;
- aktívne spolupráce so zariadeniami, ktoré pracujú s ľuďmi v riziku bezdomovectva;
- prepojenie človeka bez domova s dostupnými službami a distribúcia k nim. Zároveň sa aj informuje o dostupných službách;
- prevencia a práca s ľuďmi v oblastiach mesta so zvýšeným rizikom bezdomovectva.

Občianske združenie STOPA Slovensko

Programy občianskeho združenia STOPA Slovensko vychádzajú z princípov:

- nepolitickosť a nenáboženskosť;
- humanizmus a antidiskriminačné prístupy;
- harm reduction;
- mobilizovať vlastné zdroje každého klienta, pri hľadaní východísk z náročných životných situácií a pri riešení osobných, partnerských, rodinných, pracovných a iných problémov;
- rešpekt k autonómnosti a jedinečnosti klienta;
- podpora klienta;
- úcta k životu a k ľudskej dôstojnosti;
- podpora psychického i fyzického zdravia;
- spoločenskej ochajoby a racionálneho vnímania človeka bez domova;
- kritického vnímania spoločenských javov popierajúcich ľudskosť

Kompetencie pracovníka, dobrovoľníka a študenta na praxi:

- dbá o svoje bezpečie, o vlastné psychické a fyzické zdravie, o bezpečie svojich kolegov a kolegýň;
- nesmie pred ani počas práce konzumovať alkohol alebo drogy a ani ich prechovávať v priestoroch integračného centra, ani v streetworkovom aute a ani nikde pri sebe počas celého trvania a nesmie byť pod vplyvom danej látky;
- nesmie pracovať, ak jeho psychický alebo fyzický stav mu to nedovoľuje napr. v dôsledku ochorenia, stresového vyčerpania, po užití psychiku- ovplyvňujúcich liekov a pod.
- poskytuje len také služby, pre ktoré je odborne a osobnostne kompetentný a ktoré mu povoľuje systém práce programu
- súčasťou sledovania vlastných limitov či už profesionálnych alebo osobných je supervízna podpora (individuálnu alebo skupinovú)
- ak má pochybnosti o svojej práci s klientom, konzultuje to s pracovným tímom, s garantom sociálnej služby, so supervízorom a ak to aj tak nevie zmeniť, klienta distribuuje k druhému kolegovi;
- sleduje svoje osobné alebo odborné limity a rozvíja ich, neustále sa samo vzdeláva a zdokonaľuje svoje praktické spôsobilosti. V prípade, že nemá vedomosti a zručnosti, ktoré od neho systém práce vyžaduje, informuje o tom garanta sociálnej služby, aby sa hľadal spôsob ich získania/dovzdelania.

Dôvernosť informácii:

- Žiadnej osobe okrem pracovného tímu OZ STOPA Slovensko nepodáva informácie týkajúce sa osoby klienta. Znamená to, že neposkytuje osobné informácie o klientovi inému klientovi,

Občianske združenie STOPA Slovensko

súkromnej osobe a pod. Výnimkou je, ak to klient dovolí v prospech jeho situácie (napr. informácie inému soc. pracovníkovi z hľadiska poskytnutiu pomoci danému klientovi)

- nepodáva klientovi osobné informácie o jeho kolegoch
- zachováva mlčanlivosť o informáciách získaných od klienta v individuálnych stretnutiach (aj voči osobám, ktoré sú s klientom v blízkom vzťahu ako napr. manželský partner či iný člen rodiny, aj keď nie sú súčasťou pracovného vzťahu)
- môže zverejniť informácie iným osobám len ak klient je s tým oboznámený a súhlasí, výnimkou sú pracovníci OZ STOPA Slovensko
- vedie písomný záznam zo stretnutí s klientom, ktorý je len pre interné potreby OZ STOPA Slovensko (výnimkou sú dotačné organizácie mesta Bratislava, ktoré majú právo nahliadnuť do interných materiálov a skontrolovať, či sa v reáli vykonáva činnosť, ktorú finančne podporili)
- verejnosť a iné inštitúcie pracovník informuje o projekte len v presne dohodnutom rozsahu a používa jednotné informácie. Pri oficiálnych vyjadreniach pre médiá ich smeruje na garanta sociálnej služby a môže poskytovať rozhovor len po poverení garantom sociálnej služby
- ak si robí poznámky o určitom klientovi, je povinný umožniť klientovi pozrieť sa do poznámok, ak ho o to klient požiada
- ak potrebuje zaznamenávať klienta na audio alebo video záznam alebo ho fotografovať, vždy žiada súhlas klienta vopred a dohodne sa s ním na spôsobe ďalšieho použitia a uchovania záznamu (ak je potrebné tak aj písomne), danú záležitosť konzultuje vopred s garantom sociálnej služby

Zásady pre pracovníka s dobrovoľníka pri práci s klientom:

- je povinný klienta informovať o cieľoch, postupoch, metódach a službách, ktoré program poskytuje,
- aktívne vyhľadáva klientov ku spolupráci,
- poskytuje služby v prospech klienta, podporuje ho a vedie k ich samostatnosti,
- nesmie diskriminovať klienta a jeho konanie je v súlade s antidiskriminačným zákonom,
- nepoučuje, nepresviedča, nemanipuluje, nič klientovi nevnucuje, necháva klienta sa slobodne rozhodnúť, volí slušnú komunikáciu, ktorá nevyvolávajú konflikt,
- snaží sa vytvárať prijímajúcu a podporujúcu atmosféru pre klienta,
- nestretáva sa s klientom súkromne, pri náhodnom stretnutí klienta mimo služby, dodržiava etický kódex a vystupuje v roli pracovníka

Občianske združenie STOPA Slovensko

so všetkými pravidlami programu (deleguje klienta na stretnutie v pracovnej dobe),

- nesmie dať ani požičať klientovi peniaze, stravné lístky, kupovať stravu a ani nič iné (pracovník poskytne informácie, kde si to v rámci sociálnych služieb môže sám zaobstaráť),
- snaží sa klienta chápať, podporovať a zdržiavať sa hodnotenia postojov a správania, čo by inak znižovalo sebaúctu klienta,
- v prípade práce s viacerými klientmi (napr. komunita) sa pracovník snaží poskytovať rovnako prijímajúci vzťah všetkým zúčastneným,
- ak uzná za vhodné spoluprácu s inými inštitúciami, ktoré by mohli byť pre neho nápomocné, konzultuje to s klientom (v prípade dobrovoľníkov je potrebný rozhovor s pracovníkmi OZ STOPA Slovensko),
- nezneužíva profesionálny vzťah, ktorý vznikne medzi ním a klientom na neoprávnený vlastný prospech,
- zachováva rešpektujúci prístup a profesionalitu,
- neinfantilizuje klienta, ale vedie ho k samostatnosti,
- akékoľvek audiovizuálne zaznamenávanie klienta je nutné konzultovať s pracovníkmi OZ STOPA Slovensko a to aj v prípade náhodnej návštevy médií,
- nijakým spôsobom neoznačuje a neidentifikuje klienta nálepkou „človek bez domova“.

Zároveň:

Neočakáva sa od klienta protislužba, nič nekupuje a ani od neho nič neprijíma (výnimkou sú dary, o ktorých nemáme pochybnosti o ich pôvode, tieto dary však ostávajú pre všetkých pracovníkov inštitúcie a tak aj informuje klienta – preferuje sa však odmietnutie daru).

Pracovník/dobrovoľník/študent na praxi a klient neudržiavajú neformálne priateľské vzťahy a zakazuje sa akýkoľvek intímny vzťah.

Je potrebné vyhýbať sa klientov ľudí z okruhu príbuzných, priateľov a známych, ak o to požiadajú. Taktne ich odporučí alebo im sprostredkuje kontakt s iným kolegom. Danú vec konzultuje s pracovníkmi OZ STOPA Slovensko a ak je potrebné, tak aj supervízorom.

Voči kolegom a inštitúcii, ktorú reprezentuje:

- v prípade nezhody ohľadne postupu medzi pracovníkmi nikdy neriešia rozpor pred klientmi, ale si to vydiskutujú mimo dosahu klientov
- pracovník je kolegiálny. Ak je situácia, ktorá sa mu na správaní kolegu nevidí, komunikuje mu to priamo v najbližšej vhodnej situácii a až následne, ak je to potrebné rieši to so supervízorom.

Občianske združenie STOPA Slovensko

- ak pracovník vidí, že jeho kolega sa nespráva profesionálne (voči klientovi, kolegovi, tímu, organizácii) alebo nedodrížiava etický kódex, tak je povinný ho na to upozorniť s jasným vymedzením hraníc a času do kedy to zmení a v akých krokoch. Ak sa tak nestane v krátkej dobe, tak mu navrhne riešiť danú aktivitu s pracovníkmi OZ STOPA Slovensko. Ak tak neurobí, otvorí tu tému sám pred supervízorom, nakoľko znalosť veci ho k tomu zaväzuje.
- pracovník zachováva korektný a lojálny prístup k vlastnej organizácii a korektný vzťah k iným inštitúciám a verejnosti
- chráni nedotknuteľnosť finančných prostriedkov a dbá, aby boli používané len na uskutočňovanie sociálnych služieb a nedovolí ich zneužitie s cieľom osobného obohatenia

Voči spoločnosti:

- pracovník dodržiava práva a povinnosti majoritnej spoločnosti.

V Bratislave, 2021

Občianske združenie STOPA Slovensko

www.stopaslovensko.sk

stopa.slovensko@gmail.com